

ด่วนที่สุด

ที่ นธ ๐๐๑๗.๒/ว ๔๕๐๓



ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส
ถนนศูนย์ราชการ นธ ๙๖๐๐๐

✓ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง สรุปผลโครงการสัมมนายกระดับสมรรถนะกลไกของกระทรวงมหาดไทย (Upskill/Reskill) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประจำปี ๒๕๖๘

เรียน หัวหน้าส่วนราชการตามบัญชีแนบท้าย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนราธิวาส ด่วนที่สุด ที่ นธ ๐๐๑๗.๒/ว ๓๘๔๘ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๔/ว ๗๙๕๕
ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดนราธิวาสได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า ได้จัดทำโครงการสัมมนายกระดับสมรรถนะกลไกของกระทรวงมหาดไทย (Upskill/Reskill) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประจำปี ๒๕๖๘ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องแกรนด์ บอลรูม ชั้น ๖ โรงแรมแกรนด์ ฮาวเวิร์ด ถนนเจริญราษฎร์ แขวงบางโคล่ เขตบางคอแหลม กรุงเทพฯ โดยขอให้จังหวัดมอบหมายผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนเข้าร่วม พร้อมทั้ง แจ้งอำเภอชายแดนที่อยู่ในจังหวัดมอบหมายผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน ระดับอำเภอ อำเภอละ ๑ คน เข้าร่วมโครงการฯ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดประโยชน์ในการขับเคลื่อนงาน จังหวัดนราธิวาสจึงขอส่งผลการสัมมนาฯ ดังกล่าว ให้ท่านนำไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนงานในโอกาสต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิวัฒน์ บุณทริก)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๓๖๔ ๒๖๓๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : nara.ppbplan@gmail.com

บัญชีแนบท้าย

หนังสือจังหวัดนราธิวาส ด่วนที่สุด ที่ นธ ๐๐๑๗.๒/ว ๔๕๐๓

ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง สรุปลผลโครงการสัมมนายกระดับสมรรถนะกลไกของกระทรวงมหาดไทย (Upskill/Reskill)
ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประจำปี ๒๕๖๘

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร
๑.	ปลัดจังหวัดนราธิวาส		
๒.	นายอำเภอตากใบ		
๓.	นายอำเภอสุไหงโก-ลก		
๔.	นายอำเภอแว้ง		
๕.	นายอำเภอจะแนะ		
๖.	นายอำเภอสุคีริน		

4/ทศ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๑.๔/ว ๗๕๕๕



๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๘

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอังษฤงจักร
เลขที่ ๒๕๖๘
วันที่ ๒ / ๙ / ๖๕๖๘

ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส

รับเลขที่ 11011

วันที่ 2 ก.ย. 2568

สำนักงานยุทธศาสตร์และข้อมูล

การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประจำปี ๒๕๖๘

วันที่ 2 / ๙ / ๖๕๖๘

สำนักงานจังหวัดนราธิวาส

รับเลขที่ 3926

วันที่ 2 ก.ย. 2568

เรื่อง สรุปผลโครงการสัมมนายกระดับสมรรถนะกลไกของกระทรวงมหาดไทย (Upskill/Reskill) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประจำปี ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชายแดน

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๔/ว ๖๗๕๖ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลโครงการสัมมนา และเอกสารประกอบการบรรยายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำโครงการสัมมนายกระดับสมรรถนะกลไกของกระทรวงมหาดไทย (Upskill/Reskill) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประจำปี ๒๕๖๘ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องแกรนด์ บอลรูม ชั้น ๖ โรงแรมแกรนด์ ฮาวเวิร์ด ถนนเจริญราษฎร์ แขวงบางโคล่ เขตบางคอแหลม กรุงเทพฯ โดยขอให้จังหวัดมอบหมายผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนเข้าร่วม พร้อมทั้ง แจ้งอำเภอชายแดนที่อยู่ในจังหวัดมอบหมายผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน ระดับอำเภอ อำเภอละ ๑ คน เข้าร่วมโครงการฯ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำสรุปผลโครงการสัมมนายกระดับสมรรถนะกลไกของกระทรวงมหาดไทย (Upskill/Reskill) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประจำปี ๒๕๖๘ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอนำส่งสรุปผลโครงการฯ ดังกล่าว ให้จังหวัดใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่อไป พร้อมทั้ง ขอให้จังหวัดชายแดนแจ้งสรุปผลโครงการฯ ดังกล่าวให้อำเภอชายแดนทราบด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ก

(นายสันติธร ยิ้มละมัย)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย



สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๒๑๔๔

บัญชีแนบท้ายหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๑.๔/ว ๗๘/๕๕ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๘

๑. จังหวัดเชียงราย
๒. จังหวัดเชียงใหม่
๓. จังหวัดตาก
๔. จังหวัดกาญจนบุรี
๕. จังหวัดราชบุรี
๖. จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๗. จังหวัดเพชรบุรี
๘. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๙. จังหวัดชุมพร
๑๐. จังหวัดระนอง
๑๑. จังหวัดพะเยา
๑๒. จังหวัดน่าน
๑๓. จังหวัดอุดรธานี
๑๔. จังหวัดพิษณุโลก
๑๕. จังหวัดเลย
๑๖. จังหวัดหนองคาย
๑๗. จังหวัดบึงกาฬ
๑๘. จังหวัดนครพนม
๑๙. จังหวัดมุกดาหาร
๒๐. จังหวัดอำนาจเจริญ
๒๑. จังหวัดอุบลราชธานี
๒๒. จังหวัดศรีสะเกษ
๒๓. จังหวัดบุรีรัมย์
๒๔. จังหวัดสุรินทร์
๒๕. จังหวัดสระแก้ว
๒๖. จังหวัดจันทบุรี
๒๗. จังหวัดตราด
๒๘. จังหวัดสตูล
๒๙. จังหวัดสงขลา
๓๐. จังหวัดยะลา
๓๑. จังหวัดนราธิวาส

**สรุปผลโครงการสัมมนายกระดับสมรรถนะกลไกของกระทรวงมหาดไทย (Upskill/Reskill)
ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประจำปี ๒๕๖๘**

โครงการสัมมนายกระดับสมรรถนะกลไกของกระทรวงมหาดไทย (Upskill/Reskill) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง ประจำปี ๒๕๖๘ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ สิงหาคม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “บทบาทของกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน” โดยรองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน โดยประกอบด้วยประเด็น การบรรยาย (๑) ความหมายของพื้นที่ชายแดน (๒) สภาพปัญหาในพื้นที่ชายแดน และ (๓) บทบาทของกลไกกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน

๑) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน ได้เน้นย้ำให้กลไกของกระทรวงมหาดไทยในพื้นที่ชายแดนต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ในพื้นที่ ข้อมูลสถิติสัญญาและความตกลงซึ่งเป็นที่มาของการกำหนดเขตแดนระหว่างประเทศ และขอบเขตการปกครองภายในประเทศ

๒) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดน จะต้องมีความรู้ความเข้าใจว่า พื้นที่ชายแดน หมายถึง พื้นที่ใด และมีขอบเขตครอบคลุมถึงพื้นที่ใดบ้าง โดย “พื้นที่ชายแดน” หมายถึง บริเวณทางภูมิศาสตร์ที่อยู่ติดกับเส้นเขตแดนของรัฐ ซึ่งเป็นเส้นแบ่งอาณาเขตที่รับรองตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือเป็นขอบเขตการปกครองภายในประเทศ โดยพื้นที่ชายแดนมีความสำคัญทั้งด้านความมั่นคง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งพื้นที่ชายแดน ประกอบด้วย (๑) เขตแดนทางบก คือ เส้นแบ่งระหว่างอาณาเขตของรัฐสองรัฐหรือมากกว่าที่อยู่บนพื้นดิน ซึ่งกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบทางอำนาจอธิปไตยของแต่ละรัฐ และใช้ในการกำหนดอาณาเขตในการปกครอง การรักษาความมั่นคง และการจัดการทรัพยากร ลักษณะสำคัญของเขตแดนทางบกจะเป็นเส้นหรือแนวที่ชัดเจนทางภูมิศาสตร์ เช่น แม่น้ำ ภูเขา ป่า หรือเส้นแบ่งที่ทำเครื่องหมายชัดเจน กำหนดด้วยสนธิสัญญาระหว่างประเทศ (๒) เขตแดนทางทะเล คือ ขอบเขตอาณาเขตทางน้ำของรัฐ ซึ่งรัฐนั้นมียุทธศาสตร์อธิปไตยในการใช้ประโยชน์ ควบคุม และปกป้องทรัพยากรทางทะเลทั้งในด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม ลักษณะสำคัญของเขตแดนทางทะเลโดยรัฐชายฝั่งมีสิทธิในเขตน่านน้ำหลายระดับ เช่น อาณาเขตทะเล (Territorial Sea) ภายใน ๑๒ ไมล์ทะเลจากเส้นฐานชายฝั่ง รัฐมีอำนาจอธิปไตยเต็มรูปแบบ เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone - EEZ) ภายใน ๒๐๐ ไมล์ทะเลรัฐมีสิทธิใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล และท้องน้ำเหนือท้องทะเล (Continental Shelf) พื้นทะเลใต้น้ำตื้นและลึก รัฐมีสิทธิใช้ประโยชน์จากทรัพยากรใต้ทะเล โดยกรมการปกครองมีบทบาทในการกำหนดเขตปกครองทางทะเลรับผิดชอบในการจัดทำ/ประกาศเขตปกครอง โดยอ้างอิงจากประกาศกระทรวงมหาดไทย ในราชกิจจานุเบกษาจัดทำ แผนที่แนบท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทย เพื่อแสดงเส้นแบ่งเขตระหว่างจังหวัด อำเภอ ตำบลในพื้นที่ทะเล และเกาะ (๓) เขตแดนทางอากาศ คือ พื้นที่เหนืออาณาเขตของรัฐบนพื้นดินหรือพื้นน้ำที่รัฐนั้นมียุทธศาสตร์อธิปไตย ควบคุมกิจกรรมทางอากาศ เช่น การบิน การป้องกันภัย และการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และ (๔) เขตแดนใต้พิภพ คือ การขยายเขตอธิปไตยของรัฐลงไปใต้พื้นดิน หรือใต้พื้นทะเล ในแนวตั้งของเส้นเขตแดนบนพื้นดินหรือพื้นน้ำที่กำหนดไว้แล้วในมิติความมั่นคง อาจใช้หมายถึงพื้นที่ใต้ดินที่มีผลต่อการป้องกันประเทศ เช่น การสร้างอุโมงค์ใต้ดิน ฐานทัพ หรือช่องทางลับตามแนวชายแดน

๓) สภาพปัญหาในพื้นที่ชายแดน ประกอบด้วย (๑) การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย (๒) ปัญหายาเสพติด (๓) การค้ามนุษย์ (๔) อาชญากรรมข้ามชาติ (๕) ความขัดแย้งด้านเขตแดน/พื้นที่ทับซ้อน (๖) การแพร่ระบาดของโรคข้ามพรมแดน (๗) ปัญหาสิ่งแวดล้อมชายแดน (๘) ผู้หนีภัยการสู้รบที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (๙) การคมนาคมขนส่งคนและสินค้า (ช่องทางนอกทางอนุมัติ/ท่าข้าม) และ (๑๐) การปกป้องอธิปไตยที่มาในรูปแบบไร้พรมแดน ซึ่งหมายถึง การปกป้องผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคง และความเป็นอิสระของรัฐจากภัยคุกคามที่ไม่ถูกจำกัดด้วยพรมแดนทางภูมิศาสตร์ โดยใช้ทั้งเครื่องมือด้านกฎหมาย เทคโนโลยี เศรษฐกิจ การทูต และความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมีมติของภัยคุกคามไร้พรมแดน อาทิ การโจมตีทางไซเบอร์ การจารกรรมข้อมูล การบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร (information warfare การควบคุมโครงสร้างพื้นฐานที่อยู่เหนือพรมแดน ดินแดน การครอบงำทางวัฒนธรรมมาตรการคว่ำบาตร การโจมตีค่าเงิน หรือการครอบงำโดยทุนข้ามชาติ และการแพร่กระจายเชื้อโรคที่ไม่หยุดยั้งด้วยพรมแดน

๔) บทบาทของกลไกกระทรวงมหาดไทย (๑) การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล/นโยบายความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ (๒) การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ รวมถึง ร่วมพิจารณาหลักเกณฑ์การเปิด - ปิด ระเบียบจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ (๓) การขับเคลื่อนงานความร่วมมือชายแดนผ่านกลไกทวิภาคีระหว่างประเทศ อาทิ กลไก JC JBC GBC RBC (๔) การดูแลผู้หนีภัยการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (๕) การปฏิบัติตามสนธิสัญญาต่าง ๆ รวมทั้งหลักสิทธิมนุษยชน (๖) บทบาทของกรมการปกครองในการกำหนดเขตปกครองทางทะเล (๗) ร่วมมือกับฝ่ายความมั่นคงในการเฝ้าระวังและป้องกันพื้นที่ชายแดน (๘) ส่งเสริมและสนับสนุนการค้าชายแดน สนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลในพื้นที่ชายแดน และ (๙) การท่องเที่ยว

๒. การบรรยายในหัวข้อ “นโยบายความมั่นคงชายแดน และแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)” โดยนางสาววรินทร์นิภา การินทร์นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ : (๑) บริบทของพื้นที่ชายแดนและความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ความสำคัญของพื้นที่ชายแดนด้านความมั่นคงและประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยการเชื่อมโยงกับประเทศไทยกับประเทศรอบบ้าน ดังนี้ แนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ - ใต้ (North - South Economic Corridor : NSEC) เชื่อมโยงจีนกับประเทศลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน ได้แก่ เมียนมา ลาว และไทย รวมถึงตอนเหนือของเวียดนาม แนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East - West Economic Corridor : EWEC) เชื่อมโยงเวียดนาม ลาว ไทย และเมียนมา และแนวพื้นที่เศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor : SEC) เชื่อมโยงเมียนมา ไทย กัมพูชา และเวียดนาม (๒) ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน ได้แก่ ความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย อาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี ยาเสพติดและค้ามนุษย์ ลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย ทุนระเบิดตกค้าง บทบาทและอิทธิพลของมหาอำนาจในประเทศรอบบ้านเรือประมงรุกล้ำน่านน้ำ และความไม่สงบบริเวณสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๓) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย

ความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคงปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล อีกทั้ง ยังเป็นพื้นที่แห่งความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน ทั้งในด้านการร่วมกันป้องกันภัยคุกคาม การแก้ไขปัญหาที่ยังตกค้าง และการสร้างความมั่งคั่งร่วมกันอย่างยั่งยืน โดยสร้างสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชายแดนให้มีความปลอดภัยและมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม ยกกระดับและพัฒนาจุดผ่านแดนให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันภัยคุกคาม และเชื่อมโยงเศรษฐกิจ การค้าและการสัญจรข้ามแดน ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านให้เกิดความสมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตัวชี้วัดของนโยบายฯ ที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน ประกอบด้วย ตัวชี้วัด ดังนี้ (๑) การพัฒนาระบบป้องกันตามแนวชายแดนด้วยการใช้เทคโนโลยี อย่างน้อยร้อยละ ๘๕ ของจังหวัดชายแดนทั้งหมด ภายในปี ๒๕๗๐ (๒) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี (๓) เป้าหมายในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนของไทยอยู่ที่ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ (๔) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ในฐานะหน่วยงานบูรณาการดำเนินงาน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๓ เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้แก่ทุกส่วนราชการในการบริหารจัดการความมั่นคงบริเวณพื้นที่ชายแดนมีจุดเน้นให้พื้นที่ชายแดนได้มีการพัฒนาทั้งในมิติด้านความมั่นคงผ่านการพัฒนากระบวนการป้องกันชายแดนการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามที่ดำรงอยู่ผ่านกลไกระหว่างประเทศ รวมถึงมิติด้านเศรษฐกิจ เพื่อเตรียมพร้อมสู่การยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวร รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ชายแดน

๓. การบรรยายในหัวข้อ “หลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติในการพิจารณาการเปิด/ปิด/ระงับจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ” โดยนางสาววรินทร์นิภา การินทร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑) จุดผ่านแดนถาวร มีจำนวน ๔๒ แห่ง เป็นการตกลงในระดับนโยบายของรัฐบาล และเป็นความเห็นพ้องของทั้งสองประเทศ เพื่อประโยชน์ด้านการค้า การสัญจรของบุคคล ยานพาหนะการเดินทางเข้า - ออกของบุคคลจากประเทศที่สาม (เป็นไปตามระเบียบสากลฯ) โดยปัจจัยและหลักเกณฑ์การพิจารณา ประกอบด้วย (๑) มีปริมาณการค้าและการเดินทางเข้า - ออกของบุคคลมากและสม่ำเสมอหรือเป็นพื้นที่ที่ทั้งสองประเทศมีโครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจการค้าหรืออื่น ๆ ที่สำคัญ (๒) มีความพร้อมด้านคมนาคมมีจุดหรือช่องทางที่เชื่อมโยงกับเมืองหลักของแต่ละประเทศหรือเป็นเส้นทางเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคหรืออนุภูมิภาค (๓) มีความพร้อมของส่วนราชการ หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน รวมถึงสถานที่ปฏิบัติงานของทั้งสองประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการในบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ ควรพิจารณาประกอบกับการพิจารณาในจุดอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงหรือมีความเกี่ยวพันพร้อมกันเป็นจุดที่ไม่มีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทั้งก่อนและหลังการเปิดจุดผ่านแดนถาวร หากมีต้องได้รับการแก้ไข การก่อสร้างหรือดำเนินการใด ๆ ตามบริเวณจุดผ่านแดนให้ระวังมิให้เกิดผลกระทบต่อสันปันน้ำ และหลักเขตแดน

๒) จุดผ่านแดนชั่วคราว มีจำนวน ๒ แห่ง (จุดผ่านแดนชั่วคราวเพื่อการท่องเที่ยว หรือด่านพระเจดีย์สามองค์ และจุดผ่านแดนชั่วคราวเพื่อการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย - ลาวแห่งที่ ๕ บึงกาฬ - บอลิคำไซ) เป็นการเปิดเป็นการเฉพาะกิจเพื่อเหตุฉุกเฉินจำเป็นเฉพาะคราวเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจการค้า ไม่มีจุดผ่านแดนอื่น หรือมีแต่ไม่สามารถใช้หรือไม่เหมาะสมด้วยเหตุต่าง ๆ ทั้งนี้ การก่อสร้างหรือดำเนินการใด ๆ ตามบริเวณจุดผ่านแดนให้ระวังมิให้เกิดผลกระทบต่อสันปันน้ำ และหลักเขตแดน

๓) จุดผ่อนปรนการค้า มีจำนวน ๔๘ แห่ง เป็นการเปิดเพื่อการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค โดยนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ โดยมีการระบุเงื่อนไขของจุดผ่อนปรนการค้าในแต่ละแห่งให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยให้ถือเป็นนโยบายสำคัญในการส่งเสริมให้มีจุดผ่อนปรนการค้าเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ

๔) จุดผ่อนปรนพิเศษ มีจำนวน ๑ แห่ง (จุดผ่อนปรนพิเศษด้านสิ่งขจร) เป็นการเปิดจุดผ่อนปรนพิเศษเป็นการตกลงใจในระดับนโยบายของรัฐบาลที่จะเปิดจุดผ่านแดนในจุดที่ยังไม่สามารถเปิดเป็นจุดผ่านแดนถาวรได้ เพื่อประโยชน์ทางการค้า การท่องเที่ยว และการสัญจรของบุคคล และยานพาหนะ โดยกำหนดเงื่อนไข รายละเอียด และวิธีการปฏิบัติในการใช้ช่องทางเป็นกรณีพิเศษภายใต้กฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๔. การบรรยายในหัวข้อ “บทบาทของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนและการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒” โดยพันตำรวจเอก สุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว รองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

๑) สถานการณ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตรวจคนเข้าเมือง ประกอบด้วย (๑) ปัญหา Cyber Scams ในประเทศเพื่อนบ้านของไทย (๒) สงครามรัสเซีย - ยูเครน และอิสราเอล - ปาเลสไตน์ (๓) การส่งตัวชาวอุยกูร์กลับไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน

๒) มาตรการของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อแก้ไขปัญหาคนต่างด้าวลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ถูกหลอกลวง หรือประกอบธุรกิจผิดกฎหมาย และอาชญากรรมข้ามชาติ (๑) การคัดกรองคนต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร (มีคุณสมบัติครบถ้วน และไม่มีลักษณะต้องห้าม) (๒) การประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกันเหตุ (๓) การตรวจที่พักคนต่างด้าว (๔) การตรวจสอบเส้นทางและจุดพักคอย (๕) เพิ่มความเข้มข้นในพื้นที่ชายแดน (๖) ประสานงานให้ความช่วยเหลือและสืบสวนขยายผล และ (๗) การดำเนินการผ่านกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM) รับแจ้งคัดกรอง คัดแยก และคุ้มครอง

๕. การบรรยายในหัวข้อ “บทบาทของกลไกศูนย์อำนวยการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายศคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน” โดยพันเอกพิเชษฐ์ พันธุ์เพ็ง รองผู้อำนวยการสำนักปฏิบัติการเพื่อความมั่นคง กรมกิจการชายแดนทหาร : คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๘๓/๒๕๖๘ จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายศคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน (คณะกรรมการ ปชด.) โดยมีผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ เสนาธิการทหาร เป็นกรรมการและเลขานุการ รวมทั้ง มีการจัดตั้ง

ศูนย์อำนวยการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน (ศอ.ปชต.) ทำหน้าที่หลักในการอำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และประสานความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานภาควิชาการ และองค์กรภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยปัจจุบันกลไกดังกล่าวผลักดันนโยบายเชิงรุกของรัฐบาลและมาตรการรองรับนโยบายในการปราบปรามปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและการค้ายมนุษย์ การปกป้อง/ช่วยเหลือประชาชนและการรักษามลประโยชน์ของชาติ และการสนับสนุนรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหายภัยของชาติ อาทิ ปัญหายาเสพติด ปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันข้ามแดน

๖. การบรรยายในหัวข้อ “การอำนวยความสะดวกในการสัญจรข้ามแดนและเอกสารผ่านแดนประเภทต่าง ๆ” โดยนางสาวสุรีย์พร สุภชัยพานิชพงศ์ เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ สำนักกิจการความมั่นคงภายใน กรมการปกครอง : การออกหนังสือผ่านแดน (Border Pass) และหนังสือผ่านแดนชั่วคราว (Temporary Border Pass) : พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๓ คนต่างด้าวดังต่อไปนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง (๒) คนสัญชาติของประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยเดินทางข้ามพรมแดนไปมาชั่วคราว โดยปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศ

	เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	มาเลเซีย
เอกสารที่ใช้ผ่านแดน	หนังสือเดินทาง หนังสือผ่านแดน หนังสือผ่านแดนชั่วคราว	หนังสือเดินทาง หนังสือผ่านแดน หนังสือผ่านแดนชั่วคราว	หนังสือเดินทาง หนังสือผ่านแดน	หนังสือเดินทาง หนังสือผ่านแดน
ผู้มีอำนาจออกหนังสือ	- ผู้ว่าราชการจังหวัด - นายอำเภอชายแดน ที่ระบุในความตกลง	- ผู้ว่าราชการจังหวัด - นายอำเภอชายแดน ที่ระบุในความตกลง	- ผู้ว่าราชการจังหวัด - นายอำเภอ ชายแดนที่ระบุ ในความตกลง	- ผู้ว่าราชการจังหวัด - นายอำเภอ ชายแดนที่ระบุ ในความตกลง
ผู้มีสิทธิขอ - หนังสือผ่านแดน - หนังสือผ่านแดนชั่วคราว	ประชาชนไทยและเมียนมาที่อาศัยในพื้นที่ชายแดนเป็นการถาวรที่ระบุในความตกลง ประชาชนไทยและเมียนมาที่อาศัยนอกพื้นที่ชายแดน	ประชาชนไทยและลาวที่อาศัยในพื้นที่ชายแดนเป็นการถาวรที่ระบุในความตกลง ประชาชนไทยและลาวที่อาศัยนอกพื้นที่ชายแดน	ประชาชนไทยและกัมพูชาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนเป็นการถาวรที่ระบุในความตกลง	ประชาชนไทยและมาเลเซียโดยเกิดหรืออาศัยอยู่บนพื้นที่ชายแดนของประเทศตนเป็นเวลาอย่างน้อย ๑ ปี
อายุหนังสือผ่านแดน	ไม่เกิน ๒ ปี ต่ออายุไม่เกิน ๒ ปี	ไม่เกิน ๑ ปี ต่ออายุไม่เกิน ๑ ปี	ไม่เกิน ๒ ปี ต่ออายุไม่เกิน ๒ ปี	มีอายุใช้ได้ ๑ ปี

	เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	มาเลเซีย
ระยะเวลาการ พำนัก	- หนังสือผ่านแดน ครั้งละไม่เกิน ๒ สัปดาห์ - หนังสือผ่านแดนชั่วคราว ครั้งละไม่เกิน ๑ สัปดาห์ - หนังสือผ่านแดนกรณีวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานในลักษณะไป - กลับ หรือตามฤดูกาล ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน	หนังสือผ่านแดน ครั้งละไม่เกิน ๓ วัน ๒ คืน หนังสือผ่านแดนชั่วคราว ครั้งละไม่เกิน ๓ วัน ๒ คืน	หนังสือผ่านแดน ระยะเวลา ๗ วัน ไม่เกิน ๑๕ วัน หนังสือผ่านแดนกรณีวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานในลักษณะไป - กลับหรือตามฤดูกาล ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน	หนังสือผ่านแดน ไม่เกิน ๓๐ วัน
ค่าใช้จ่ายในการออกหนังสือผ่านแดน : หนังสือผ่านแดน เล่มละ ๒๐๐ บาท/คน หนังสือผ่านแดนชั่วคราว ฉบับละ ๓๐ บาท/คน				

๗. การแบ่งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดน ๔ ด้านประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ (๑) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (๒) ราชอาณาจักรกัมพูชา (๓) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (๔) ประเทศมาเลเซีย เพื่อระดมความเห็นในหัวข้อ “การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนตามบริบทของพื้นที่และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป” โดยสรุปสาระสำคัญของการระดมความเห็นได้ ดังนี้

๑) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๑.๑) ปัญหาและอุปสรรค (๑) การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย (แรงงานต่างด้าว) (๒) การลักลอบนำเข้ายาเสพติด (๓) ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการออกเอกสารผ่านแดน (๔) สถานที่ออกเอกสารผ่านแดนอยู่ ณ ที่ทำการปกครองอำเภอ ซึ่งสร้างความไม่สะดวกให้กับผู้ขอเอกสารผ่านแดน (๕) ความไม่ชัดเจนในการอ้างสิทธิเหนือเกาะ/ดอนที่เกิดขึ้นใหม่ และ (๖) การขนส่งสินค้าข้ามแดนจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมายังประเทศไทย

๑.๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน (๑) งบประมาณในการจัดทำโครงการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (๒) สนับสนุนอุปกรณ์การลาดตระเวนให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อาทิ กล้อง โดรน ระบบตรวจจับอากาศยานไร้คนขับ (Anti - drone) (๓) การพัฒนาบุคลากรชายแดน Upskill/Reskill ด้านภาษา/เทคโนโลยี / กฎหมายการค้า และ (๔) สนับสนุนงบประมาณให้แก่ผู้ปฏิบัติงานชายแดนค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา

๒) ราชอาณาจักรกัมพูชา

๒.๑) ปัญหาและอุปสรรค (๑) กัมพูชาใช้ประชาชน การสร้างชุมชน เป็นแนวกันชน เพื่อบุกรุกพื้นที่ และเข้ามาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ชายแดนที่ยังมีเส้นเขตแดนที่ไม่ชัดเจน (๒) ช่องทางธรรมชาติทำให้เกิดการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าว และนำเข้าสินค้าผิดกฎหมาย (๓) การสร้างสิ่งก่อสร้างที่ละเมิด MOU ๒๕๔๓ (๔) ปัญหาแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา (๕) การรักษาพยาบาลให้กับแรงงานชาวกัมพูชาที่เกินศักยภาพทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณของโรงพยาบาลในประเทศไทย (๖) สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศไทย และราชอาณาจักรกัมพูชา โดยราชอาณาจักรกัมพูชาใช้พลเรือนเป็นกลุ่มเป้าหมาย (๗) การเปิด/ยกระดับจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ ติดข้อจำกัดด้านที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ และการทำ EIA (๘) ความไว้วางใจระหว่างสองประเทศ (๙) ขาดงบประมาณสนับสนุนภารกิจ

การลาดตระเวนในหมู่บ้านชายแดนให้กับเจ้าหน้าที่ และ (๑๐) ความชัดเจนในการแก้ไขปัญหาในระดับนโยบาย เพื่อแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่

๒.๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน (๑) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับประชาชน (People to People) (๒) ปรับรูปแบบการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชาจากประเทศไทยเป็นประเทศให้ความช่วยเหลือ เป็นใช้หลักความเท่าเทียมและหลักปฏิบัติต่างตอบแทน (Reciprocal) (๓) การสนับสนุนเครื่องมือยุทธโธปกรณ์และการฝึกใช้อาวุธให้กับอาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) รวมทั้ง พิจารณาสวัสดิการที่เหมาะสม (๔) พิจารณาค่าเสี่ยงภัยให้กับฝ่ายปกครองในพื้นที่ชายแดน และอาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) (๕) การสนับสนุนระบบตรวจจับอากาศยานไร้คนขับ (Anti - drone) (๖) ขอรอบผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) ซึ่งเป็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่ในระดับหมู่บ้าน ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้ใหญ่บ้านในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้านและตำบล รวมถึงการดูแลความมั่นคงและความปลอดภัยของชุมชน เพิ่มในทุกหมู่บ้านพื้นที่ชายแดน และ (๗) ขอสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแผนอพยพ และพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

๓) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

๓.๑) ปัญหาและอุปสรรค (๑) การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย (๒) ปัญหายาเสพติด (๓) ปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบ (๔) ปัญหาสิ่งแวดล้อม อาทิ สารพิษในแม่น้ำกก หมอกควันไฟป่า (๕) เสถียรภาพทางการเมืองภายในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ (๕) ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมทางไซเบอร์

๓.๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน (๑) เพิ่มงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมชายแดน (๒) เพิ่มอัตราบุคลากรและงบประมาณ (๓) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดน (๔) พัฒนาศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ให้มีองค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน (๕) การซักซ้อมแผนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (๖) การเพิ่มเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน โดรน ระบบตรวจจับอากาศยานไร้คนขับ (Anti - drone) สัญญาณโทรศัพท์ในพื้นที่ และ (๗) การสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดน

๔) ประเทศมาเลเซีย

๔.๑) ปัญหาและอุปสรรค (๑) การเปิดหรือยกระดับจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ ต้องมีการขออนุญาตใช้พื้นที่ซึ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติ (๒) การลักลอบเข้าเมืองผ่านช่องทางธรรมชาติ (๓) แนวเขตทางทะเลที่ไม่ชัดเจนส่งผลต่อการทำประมงในพื้นที่ (๔) ปัญหายาเสพติด (๕) การค้ามนุษย์ (๖) การลักลอบนำเข้าสินค้าหนีภาษี และสิ่งของผิดกฎหมาย (๗) ความคับคั่งของการจราจรบริเวณจุดผ่านแดน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้า และ (๘) การขาดแคลนงบประมาณในการจ้างบุคลากรปฏิบัติงานพื้นที่จุดผ่านแดนถาวรและการออกเอกสารผ่านแดน

๔.๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน (๑) ขยายพื้นที่จุดผ่านแดนถาวร (๒) ขยายเวลาการเปิด - ปิด จุดผ่านแดนถาวร (๓) การเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (๔) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบเรื่องการทำประมง (๕) การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย และ (๖) เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ชายแดน

กลุ่มงานยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงภายใน
สำนักนโยบายและแผน สป.

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๘